

ter? Non liquet, aliquem unquam infusuisse in eos, qui credunt realitatem, non videatur aliquis extitisse liber contra Concilium ultimorum coactum ad sententiam hanc proferendam: immo et contra videtur omnes infusuisse in Betengarium, hunc in pluribus Concilium damnatum fuisse, tamquam auctorem doctrinae contrarie dogmati Ecclesie omnium: seculorum. Idem.

Antiquitus veritas novitas er- roris argumentum. Primi Autores Religionarii, nonne Catholicci erant ab origine? Nonne Catholica Ecclesia illos Iesu Christi pepererat? Nonne ab illa haec fides veritatis? Quis dederat illis sacramenta? quis in manibus eorum Scripturam tradidera? Nonne Ecclesia, quia Evangelicum Ministerium possidebat, & que hoc veluti per manus tradidit ab Apostolis per Patrum suorum successionem accepérat? Nonne hac Ecclesia omnium amplissima est societas radicalis, & originalis, a qua relique omnes fecerant? Non credunt Religionarii illum fidei suae a fine amputata eas fectas, a quibus iam pridem ignorabantur. Denique nonne illi etiam, uti nos, crediderint realitatem, atque transubstantiationem? Quaratur modo ex illis utrum secundum fidem principia a Patribus recognita licet recedere a societate matrice, & originali, successiva, & Catholica? Utrum schismatis error sit fidelis nequissimum? utrum loco supponendum, matrem Ecclesiam esse errorum cathedralm, supponendum sit contra, illam ab omni errore esse vacuum; quandoquid regitur spiritu veritatis, qui falli non potest, & J. G. politicus est se illi usque ad fidelium finem futurum auxilio? Eucharistia inimici has regulas sine preventione, bonaque fide menditent, ut videbunt duo; unum quidem penes Ecclesiam Catholicam esse possessionem ministeriali vocacionis & veritatis Sacramentorum usque a principio: alterum vero Calvinistas centum prater propter ante hanc dies annos incipiente seorsum corpus efficiere. Quis dubitat preferendam esse fidem realitatis in societate probatissima, velutissima, & universali, ac plures vera Ecclesia notas habent? Non video apud vos neque veritatis, quas mihi promittitis, neque perpicuitatem erroris, ad quem in Eucharistia damnum me impellit; cur igitur infrangim vincula auctoritatis, antiquitatis, sanctitatis, miraculorum, quibus Catholicæ Ecclesia inheret, ut veltrum sequar, ubi veritas quidem justificari audio, sed ubi nihil soliditatis inventio? Ita ergo, & contra Christianum nominis ecclesiasticam vincula resuunt credentes in Catholicæ Ecclesia, & se proprie naturæ intelligentie tardantes, vel vita mentis veritas se nondum apprehensum ostendit, sed quod ausum ubi nihil horum est, quod me inviteret, attemperat, sola possum veritatis politicias: *(Ang. contra Episcop. c. 4.)* nonne quoddam impietatis genus est, ut precipitatio arrogantis nolle Catholicam fidem proferre? Cui nolle primaria, ut summa proficit ipsius, vel precipitatio arrogantis? *(Hom. in Ep. 78.)* Idem.

Attentius duo huc puncta considerentur: alterum quidem, realitem prefiantur constitutam inventari in omnibus communionebus, & in illis etiam, quae ante plura fidei discesserunt ab Ecclesia Romana, quoniam unquam vel in hac, vel in aliqua ex his societatis vifa fuerit species aliqua: innovationis in hoc Mysterio: Alterum vero, Sacerdotes, immofiles etiam vulgo diffinictissimum habuisse fidem Eucharistia: nonne fateri cogemur, Ecclesiam tenere verum fidei depositum, Secundum autem Calvinistarum in errore versari? Quemadmodum permisit Deus, quod S. Augustinus antemadvertisit, ut Iudaeorum natio fidei in omnem terram effundaret, ut quocumque divinos libros deferent damnationem illorum, & Christiana Religionis probationem deferentes; Deus similiiter servat omnes christianas societas, licet ab Ecclesia Catholica avulsa, ut perpetuum peribant testimonium veritatis, & antiquitatis dogmatum ejus, & novitatis errorum, in quo haec eti ipsi sunt. Quemadmodum igitur Religionis nostram impugnantibus dicimus: respicite in manibus inimicorum nostrorum libros, quibus illa confirmatur: Iudei nostri sunt Adversarii, & secum habent invidium argumentum, quo Christiana Religionis veritas comprobatur: hoc ipsum dicamus Religioniis: oculos converte ad has Societas omnes, quae nobis hellum indicant, & prioriores sunt ab nobis contradicendum, quam ad imitandum, & quibus æque ac nobis persuasum est de reali praesentia. Quis crederet hinc fortuita sortis effectum est, tot annis ad invicem distantes affectibus alienas, ac fententias divinas, ac variarum cupiditatum fluctibus agitatas, convenerit tamen in fidei Mysterio, quod illos abrenuntare jabet omnibus luminibus rationis, & credere incipit, tunc solum cum ab antiqua fide receterent? Esto, Tertullianus, atque omnes deeraverint Ecclesia; Apostolus ipse deceptus fuerit cum earum singulis testimonium perhibuit, Spiritus S. nulli gratiam concesserit deducendi illas ad veritatem.... Sed verisimile ne est tot Ecclesias in eundem errorem incidere, & fieri ne posset, ut tanta hec uniformitas inveniretur in multitudine eventuum, qui a mera forte penderent? Fieri igitur non potuit, ut Ecclesie codem erraverint modo: idque ubi eadem Doctrina in pluribus videtur Ecclesiis, argumentum est, errorem hunc non ab illis inventum, sed illis traditum fuisse: *(Non ob erratum, sed traditum.)* *(Tertullianus.)* *(Autore recente.)*

Nonne in Ecclesia Catholica est infallibilitas gratiarum, ac privilegiorum, qui pendet a gratia gratis data a Deo, qui ibi veram fidem servatur est utique ad fidelorum confirmationem? Hec autem infallibilitas non solum se extendit ad praecipua capita, sed ad omnia puncta, quae Catholicæ Ecclesia recenter inter articulos fidei, unde huc sequitur argumentatio: omnis doctrina, quam Catholicæ damnavit Ecclesia falax est, & quam illa probavit vera est: sed doctrinam, quam traditum Religionarii, J. C. realiter non esse in Eucharistia, Catholicæ damnavit Ecclesia, quia realitatem, ac transubstantiationem fidei dicitur, & probavit: ergo afferunt Calvinistarum dogma falsum est, illud vero Catholicæ Ecclesia verum est. Simplex hæc argumentatio in demonstrationem migrat, ubi per Scripturam Sanctam Ecclesia infallibilis est probatur. *Tu es Petrus, & super hanc Petram auctoritate Ecclesiam meam, & porta inferi non prevaluerit adversari eam.* *(Iohann. c. 14.)* J. C., quoniam Pater fidei audit, & exaudit, nonne obtinuit, ut fides Petri est infallibilis? *Ego regavi pro te Petre, ut non depinxis fides tua,* & tu aliquando convertens confirma fratres tuos. Privilegium infallibilitatis non nisi ad Ecclesiam Catholicam spectat; hoc adhazet Petri Cathedra; reliqua ab hac avulsa sunt. Ecclesia hæc nos docet per os Evangelistarum, Doctorum, calamo, constanti traditione, J. G. realiter adiit in hostiis

divina: hæc docet, cum J. G. accepisset panem manibus suis, illum benedixisse, ac dedit discipulis suis proferendo verba hac efficientia, & omnipotencia: *Hoc est Corpus meum.* *(Loc. 20.)* docet panem hunc non esse habendum amplius pro pane vulgaris, & usitato: sed sicut verbum fæse humanitatem conjunxit, similiter per facilitatem verborum, per invocationem Spiritus sancti, panem mutari in Corpus J. G.: *Neque enim ut communem patem, neque ut communem perum ipsa sumimus;* *Istud ut Carnem incarnati illius Verbi, & Sanguinem.* *(S. Just. Martini Apol. pro Christiani.)* Quomodo ergo novos audire possumus homines, qui tantum abest, quod infallibilitatis gaudente privilegio, ut et contra omnes habeant characteres erroris, & qui erumpentes afferunt Ecclesiam hanc infallibilem in errorem lapsum fuisse in principio Christianæ Religionis argumento, docendo, quod semper docuit, J. G. in Sacro fœtuo Eucharistia Sacramento esse praesentem. *Autor recente.*

Nonne mera visio est afferere in Catholicæ Ecclesia sentimus, & fine sensu factam mutationem, quæ effecti, ut illa quia cognoscetur, ex dogmate asserta figure migrare in dogma realitatis: Sathanus hanc scivit doctrinam per somnum fœtus, & qui Ecclesia sacerdoti principium, vel fidei progressum de realitate, omnes in illam ingressos fuisse, consumebat. *Misterio.*

Novatores pertudore posuerunt Chimaram hanc, quæ latitudinem sentimus eorum, qui eadem veli velint, & quo non omnino dereliquerit Deus? Ita sibi ius esse arbitrantur disponendi de fide omnium mentium, ut illis siue deparadoxa, ad quæ confirmanda exertere debent omnia dogmata in Ecclesia recepta ad Ecclesiarum regimen pertinentia. Hæc imagine est temeritatis, in quam homines erumpentes possunt, ubi erroris spiritu possidentur: hæc infama cæstis, in quam ruunt populi, cum amore novitatis rapientur. Ut seculi excusent, in medium proferunt infallibilem mutationem, quæ contigit in disciplina; quæ talis fuit, quod exorta inter Sacerdotes ambitionis contentione res ad eum statum, in quoest, perduta fuit, ut quin omnes per Sacerdotium pares essent, locum pauciorum præminentis, atque per mutationem infallibilem Ecclesiam transfluisse ad doctrinam realis praesentis, quæ primis temporibus ignorabantur. Sed quomodo sibi pertudore aliquis, omniae primitivam Ecclesiam jam in omnem terram effusa mutationem hanc non intellexisse? Nihil fallebat primorum Pauperum vigilantium: impugnabant heretices prout prodibant, & silentium servavent per criminosum incautum in eo Sacramento, quod amplissimis verbis extollunt, in quo apertissime sensus suos explicant; & quod fideles ipsi palam proferbantur divinis communicantes Mysteria, cum praeferten, ut S. Augustinus ait, *illam Carne manducare, ut prius adoraverit?* *(Hom. in Ep. 78.)* Idem.

Attentius duo huc puncta considerentur: alterum quidem, realitem prefiantur constitutam inventari in omnibus communionebus, & in illis etiam, quae ante plura fidei discesserunt ab Ecclesia Romana, quoniam unquam vel in hac, vel in aliqua ex his societatis vifa fuerit species aliqua: innovationis in hoc Mysterio: Alterum vero, Sacerdotes, immofiles etiam vulgo diffinictissimum habuisse fidem Eucharistia: nonne fateri cogemur, Ecclesiam tenere verum fidei depositum, Secundum autem Calvinistarum in errore versari? *(Ang. contra Episcop. c. 4.)* nonne quoddam impietatis genus est, ut precipitatio arrogantis nolle Catholicam fidem proferre? Cui nolle primaria, ut summa proficit ipsius, vel precipitatio arrogantis? *(Hom. in Ep. 78.)* Idem.

Omnis Christianæ fœderationis, que etiam Ecclesiæ fœderatione secundum fidei realitatem resolvit, fidei servat.

poniones suas argumentis, auctoritatibus, quæ ostendant, Patres vere volvuli loqui de corpore symbolico, de corpore typico, & de virtute explicita. *Autor recente.*

Patres nequam locuti sunt de Philosophicis difficultibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

Patrum fœtibus Mysterii Eucharistici, quia fide continuerant in fide difficultates aquæ huic fundamento inhærente voluerunt. J. G. dixerunt Philosophi, omnes, inter nos est in Eucharistia eo modo, quo in Calix, est. Proprie, & vera est in hoc Mysterio; hoc est Corpus fœtus realis, & adhæret in corpore symbolico, & virtute explicita. *Autor recente.*

huit oculos, faciem, aures; haec locutiones perperam intellectus plurimos in errores impulerunt. Manichæi, & Antropomorphita illis abusus sunt: ideoque Patres non defueri, quominus ad populos erudientes docerent locutiones id genitus non esse ad litteram intelligendas. Ego quoque aque ac tu irrideo, Sanctus Augustinus ait, (*Ets. 3. ad For.*) hofest carnales homines, qui concipere non valentes spiritualia, Deum sibi sub hominis forma representant. Per nomen magnum, & pudem intelligere debemus operationem Dei, veritatem praesentie ipsius; per oculos cognitionem quam habet nostrí. Si ergo non inventimus nunquam Patres adhuc esse, ut adverferentur interpretationem horum verborum, *Hoc est Corpus meum;* si nunquam conquisti sunt nimis crasse, ac litteraliter sumpta sutille haec verba, quid inde inferri potest, nisi quod non recensentabat hanc interpretationem in eorum numero, in quibus abutus fieri posset verborum Scriptura, & illos immo eam et contra reflexisse tamquam naturalem interpretationem horum verborum J. C. in Institutione Eucharistica. Dici ne potest silentium Patrum omnium inde profectum quod nunquam in mente eorum venit, aliquem abutu posse his verbis, *hoc est Corpus meum,* ilium nimirum literaliter accipiendo? Dicit ne similiter potest, hunc sensu figura plene, & efficientis, qui secundum Calvinistas verus est Institutionis sensus; hunc, inquam, sensum ita in oculos incurrere, ut Ecclesiæ Patres de eo nunquam cogitaverint? Igitur inferendum est, Patres intellexisse, & voluisse, ut a Fidelibus ad litteram accipientur haec verba, *hoc est Corpus meum.* *Idem.*

Calvinista sepius condemnant evertentes principia Confessio Augustana fol. 128.
Unus ex erroribus, quo Calvinista sepe purgare accusariatis adfisi sunt, est probare, se in Eucharistia nunquam admisit mera signa finefficiencia, & sine virtute: ut ipsa quoque confessione Auguftana jacint anathema in eos, qui dicunt, in Cœna Domini panem simplicem, simplexque vi- num dumtaxat offerit, & in eos, qui non confituntur Sanguiinem Domini, & Corpus illius, immo totum Dominum, verum Deum, & verum Hominem esse veluti verum, & unicum Dominum. Sed post explicitam hanc damnationem, quam proferunt adversus Anabaptistas, & Socinianos, necessario per suum principium recidunt in errorem, quod ipsi damnarunt, ac inventant se quoque eodem involutus anathemate cum hereticis, quos excorantur. Tandem enim posquam explicuerunt, quid fibi velint per signum efficiens, pater, illos in Eucharistia nihil admittere nisi signa sim- plicitas, & J. C. in ea nobis panem tantum, & viam tri- buere: quomodo enim probabant J. C. adiecit gratiam fum huic signo, & ideo signum hoc esse plenum, & effi- cax? Confidenti Catholico unum tantum esse Deum, qui valeat gratiam fum exterioribus signis adnecere, & nos certos esse gratiam fum illis adnexamus eis, cum id per traditionem cognoscimus. Longius procedunt Calvinisti; credere volunt, adesse in Scripturis explicitam autorita- tem, ut circa temeritatem dici possit signum aliquod effi- tax esse: Sed illi omnino nequeunt vel per traditionem pro- bare, Deum adiecisse huic signo gratiam fum, ut inde fieret figura plena, vel per Scripturas: igitur Eucharistia secundum eorum principi signum est vacuum. En illis igitur confulos cum Anabaptistis, & Socinianis, quos dannaverunt. Evertunt ergo per se sua principia; adeo verum est errorum stare non posse, & illum sibiunt adversari. Quia enim arte, vel acuminе detegere possunt gratia pro- missionem in verbis illis: Accipit, & manducat, hoc sit Cor- pus meum? Nequum ne sit inferre: hac figura est Corporis J. C.; ergo figura hanc continet, & conferat gratiam Corporis J. C. Senus communis nonne dicit et contra, figuram non debere complecti virtutem rei figuratae? Est figuram, & continere virtutem rei, duas esse propositiones sequuntur, & altera affirmata alteram non affirmari. Cum Joseph di- xit Pharaoni septem vaccas esse annos septem, num signifi- cebat, eas annorum septem continere virtutem? Cum Deus dixit Moysi, Agnum esse figuram Paschatis, innubet ne Agnum plenum esse virtute transitus? facient igitur opus est Novatores faciliter principiorum suorum, & redent ad originem, a qua discesserunt, & ad hanc Matricem Ecclœsiam, quem peperit illis, ut humanis abrenuntiantur ad inventionionibus agnoscant Institutionem Augustissimi Sacra- menti per J. C., & nobiscum una ore, eodemque corde, & anima confiteantur, J. C. in Eucharistia realiter prese- tem, & sub his speciebus nobiscum usque ad facili con- summationem commemorant. *Idem.*

Nationes
omnes fca-
tus sunt na-
turalim im-
preffionem
deinde re-
rum. Hoc
est Corpus
meum.

Calvinisti fullo carunt naturalem impreffionem, qua fua-
ntur natura efficiunt in mente verba haec: *hoc est Corpus meum;*
& nonnisi altiliterum meditationum labore ibi inveniuntur
sciam, figuratum, & imaginatum. Omnes nationes ibi vide-
runt realitatem Corporis J. C., qua in re animadver-
sum est unam ex vulgarioribus caulis excisatis, & erro-
rum in quo labitur in nostris iudicis, hanc esse, quod ef-
ficiendo illa nostrorum animadversionum, & argumentatio-
num objecta, extinguuntur naturalis impreffio, ut illi subro-
getur fensus coactus. Mens huic violenti fenu confuetus:
& afflata cellat obstupescere, quia lepe illius tacita reputa-
tur, & deinceps in illo invenire se pura perficietur.

per hoc Mysterio erat ipsi credendum. 4. Nonne hoc est
injuriam J. C. inferre, afferere, illum per hæc verba ex-
planare voluisse, quod de pane, & vino dixerat? Namque
nullum extat exemplum, vel in Scripturis, vel in usitatis
fermonibus huiusmodi locutionis, per quam siue illo ap-
paratu tunc primum accidit, ut feret signum nomen rei
significare. Inauditus est, ac infolens, quod tribui velit
J. C. eodem tempore, quo remotissimum videatur a volum-
inate loquendi inustato more, fermo apud homines infus-
tus: quia rei hujus afferri non possunt exempla, ad id non
industria, & ad libidinem concinnata. Si hæc ver-
ba: *Hoc sicut in manu commissarioratione sunt explicantia*, non possunt ergo ab illis separari, hoc sepius Corpus meum:
vel funis evadis capitulois, & fallax: tamen Evangelista
videlicet Sancti Matthei, & Petri, & Iohannis, & Pauli, &
plexam fuisse ideam figuræ; constabat enim, panem
consecratum non esse extrinsecus Corpus Iesu Christi,
& vinum non esse Sanguinem, ideoque discrimen adef-
fe inter exterioriem speciem, interioriorem veritatem;
ex quo sequebatur, Iesum Christum esse sub forma di-
versa ab ea, quam videbant Apostoli; has diversas spe-
cierum formas abscondere oculis eorum Corpus, & San-
guinem Domini, camque fidei ipsorum representare;
videbant igitur in Buccharistia Apostoli objectum secun-
dum, & objectum fidei, videbant imaginem passionis
coniunctam cum realitate Corporis Iesu Christi; igitur
videbant Sacramentum, videlicet signum facrum rei invi-
fibilis, & absconde, quod erat Corpus, & Sanguis Iesu
Christi datum per verbâ illa: *hoc est Corpus meum idem*.

duo, videlicet Sancti Matthaeus, & Marcus non restulerunt hoc verba: *Hoc facit in meam commemorationem*: considererunt ergo, sensum horum verborum, *Hoc est Corpus meum; hic est Sanguis meus ab illis nequaquam pendere*. Videlicet considererunt verba huc per se intelligi posse; neque sumpererunt illa pro insuetis, ac miris. Igitur non sumpererunt illa in sensu figurato, neque sumi voluerunt, quan-
doquidem illa supsererunt. Ipse etiam decursus orationis ostendit, J. C. non addidisse huc verba verbi institutionis, ut illa explicaret; sed ut inueniret quid in mente obver-
fari debebat, cum observebarum quod ab illo praescriberetur;
& postquam dixit Apostolis suis, *hoc est Corpus meum;*
hic est Sanguis meus, nequaquam dixit illis hanc eis figuram, que Corpus, & Sanguinem meum significat, quod sane dixisset, si pravisierte, fe illis admirationem illarum; sed dixit, facite hoc, videlicet quod ego feci, & mox addidit, quoniam spiritu hoc illis esset facientium; ut vide-
licet memoriam ejus, & mortis ipsius recollerent, quemadmodum Sanctus Paulus ait: *Mores enim Domini annuntiabitis.*

Nihil adeo palam sensui communi adversatur , quam commentarium ipsum principium , quod videlicet memoria supponat rerum absentiam ; ideoque cum Jesus Christus ait : *Hoc facte in memorem commemorationem* , illud fati explicuisse , se nequamque realiter esse in pane , fed panem esse tantum figuram sui . Memoria opponitur obliuionis , & nos plurima licet praesentia obliviscimur , quia sensus nostros non afficiunt . Profecto obliviscimus Dei , in quo sumus , & per quem vivimus ; obliviscimus etiam nostri , licet intime nobisfitem sumus praesentes : obliviscimus nos circumdatos esse demonis , incisterne circumstans , & querentes quem devorent ; obliviscimus Angelorum nobis adstantium , ut open ferant ; obliviscimus bonorum , malorumque cum nostrarum , tunc eorum cum quibus vivimus , licet haec omnia ob osculos nosferuntur . Et si est obliviscimus , aliquando etiam reminiscimus . Eorum igitur memoriam habemus , licet praesentem . Laborat ergo principium istud , memoriam supponere absentiam rerum ; & ridicula est cavillatio , affirmare memoria nomen in aliatis exemplis impropre usurpari . Immo hoc est illud in vulgari significacione usurpare , & adeo parum improprum est , ut arduum , ne impossibile dicamus , sit aliter loqui . Ita cum Auctores quidam dixerunt , memoriam nequamque pertinere ad praefatam , intellecterunt praestantem sensibilem , non autem realen , & insinuerunt dumtaxat , neminem uti memoriam vel remissio-
borum , que naturaliter ab omnibus populis in realis praesentia sensu accipiuntur , credendum est , hunc illum esse , quem Jesus Christus voluit significare ; & asserta impossibilitate , qua efficiunt , ut illum exploderent , si homo aliquis loqueretur , prohibere nullatenus debent , quoniam illum recipient , quia qui loquitor , Deus est . Rationalitatem igitur agnus credentes hunc sensum , qui si falsus esset , Deus illos in hunc errorem impulisset , ita ut assereret falsum esse , & sensum hunc else figuratum , quod asserunt Calvinisti , sit Deum mendaci insinuare . Potuit ne Deus aptiora deligere verba ad exprimentia id , quod ipse Apostolis suis largiebatur , else Corpus , & Sanguinem suum ? Numquid non fatis percipitur , quid discrimini intercedat inter hos loquendi modos , hoc est Corpus meum , ego sum vitis , ego sum Agnus ? Nonne liquet , hosque posteriores metaphoricos esse ? Vitam , & agnum hoc loco adhiberi ad significandas aliquas Jesu Christi qualitates ; sed Iesum Christum nequamque adhiberi ad significandam aliquam vitis , & agni qualitatem ? Propositiones has reciprocum inverti non posse dicendum , vitis est Jesus Christus ; Agnus est Jesus Christus ; Janua est Jesus Christus ; sed in prima propositione omnia sunt vera , etiam cum invertatur . Bene quippe dicitur , panis est Jesus Christus , & Jesus Christus panis est oblatus ; spiritus enim non fertur , nisi in sensum litteralem Idem .

Sensus communis principium est, propositionem obscuram esse, cum plurimis obficiis videatur; et contra perpicuum cum plerisque fatis clara videatur; quod igitur Judicium fermentum est de asserto hoc figurę sensu, qui nunquam detectus fuit ab illo per tot secula, licet collaciones non in illo inquirendo omne studium, operaque collocauerat? Non solum obtutus est illis, sed nec tunc quidem intelligere potest, cum illis proponeretur, Lutherus nonne protestetur, si libellifimile illum fuisse amplexuram, ut summo accommodaret Pontificis, & affirmeret Eucharistiam nihil esse nisi figuram: sed id sibi non licuisse, quia verba Iesu Christi nunquam aperte ei videbantur. Non solum agere sensus admittitur, sed cum admisus fuit, futinere non potest, nisi jugibus documentis restriceretur; adeo acumen illud excidit mentis. Hoc accedit Cesarei civitatis Argentorato, & Augusti Viadelicorum, qua in Sacramentariorū sententiā abierant. Statim ac Bacerus desit in auribus eorum populorum repeterē sensum figurę, & illa tantum exaudiendi verba coepimus est: *hos est Corpus meum, populi oblitii sunt novorum sensuum*, quos illis inspirare fuerat conatus, & post Baceri decensum, bona fide realem præsentiam crediderunt, ita ut huc universe restituta videbatur. Judicandum quoque est propositionem in sensu quadam obscuram esse, cum eo in sensu insinuata est, in alio autem uitatisimam, & Spiritus enim naturaliter fertur in sensum uitatum, & non ita facte detegit sensum, ad quamvis illum minime perducit. At sensus figuratus apud Calvinitias nullatenus Scriptura exemplo probatur, immo nulla etiam vita civilis, & sensus Catholicorum semper uitatus fuit seculis omnibus, quod concludit in gratiam prætentus realis. Nonne recte argumentaretur, qui diceret, si J. C. mihi aliud significare voluerit, quam docere fidèles panem esse figuram Corporis

mei, & facetus hunc vere suum esse Corpus, & Sanguinem; & S. Iosnes Dainacenus libro quarto de fide Orthodoxa cap. 14. Absit, inquit, quod dicamus panem, & vinum confecrata, figuram esse; quandoquidem certum est, hoc esse Corpus J. C. factum Calle, ac divinum: Salvator enim non dixit, hoc est figura Corporis mei, sed dixit hoc est Corpus meus; neque dixit, hoc est figura Sanguinis mei; sed hoc est Sanguis meus; que auctoritates sum adeo perspicue contra Novatorum distinctiones, jugiter creptantum figuram vasas, & plenas, ut inutiles sint racionales; vis veritatis, & impremis, quam facies, adeo vivida est, ac perfida, ut omnes genos hominum fidet, ac sineceritas oportet jugulare. *Idem.*

Ratio evincit distinctiones virtutis, & efficiuntur Calvinistis exponit sensu communia adversari.

Hominum fermo fuashabiles leges; quadam sunt, que minime patitur, quadam vero, quae probat: ita probat hanc figuram loquendi rationem; Petra defens significabat J. C.; sed illa non erat J. C., Petra autem erat Christus; sed non significabat. Hoc enim sit in fine propositionis destruere, quod in eisdem initio fuerit postum. Applicemus hoc adeo perspicuum principium eo modo, quo secundi Concilii Patres ex explicant: si Calvinistarum sententiam tenuissent, dicere debuerint: Eucharistia est figura J. C., sed non est J. C.; sed contra dixerint: nos non vocamus haec donationem, imaginem, vel figuram corporis, sed Corpus ipsum J. C. Haec alia clades est vestis digna, qui tamem semper loqui volunt, ut similitibus obsubstantiant, & videantur viesse, cum posteriores desinunt loqui; aferentes, Patribus omnibus mente mense fuisse deifici figura loquendi, cum Eucharistia vocarent ipsum Corpus J. C.: figura enim per se non referunt nisi ad autographum, non autem ad virtutem autographi; immo et contra privatam hac, & spiritus nunquam fertur ad cogitandum de autographi virtute. Cum valimagine, querit locum externum utriusque rei similitudinem, neque laborat utrum imago sit efficax, vel secus, quemadmodum nullum habet in discrimine, utrum linea sit, an mar morea. Ita ridiculum est dicer figura non esse figuram, quia certa esse efficacem. Hic non solum vulgi conceptus est, sed universali, & unicus hujus propositionis unus: figura non est autographum. Omnes homines non immorantur in hoc figura vocabulo; neque animus advertunt ad verbum virtutis, & efficiunt; quia non est relatum autographi ad imaginem; & si queratur ex iis omnibus, qui in Mondo sunt, quid haec sibi velit proprie: imago non est res, cuius est imago; respondebunt se concipere, quod imago realiter non sit idem autographum; imaginem ab autographo sub eius distinctione; hic non habere locum, ideam virtutis & efficienciae; idque nemini in mente venit alterare, fe concipere, quod imago non habeat virtutem autographi; quia nomina virtutis, & efficienciae omnino sunt aliena ab hac propositione; imago non est autographum; imago distincta est ab autographo. Patres sicut omnes locuti sunt, & cogitabant, ut homines alii loquuntur, & cogitant. Ita cum dixerint, si Eucharistia est figura J. C., non est Corpus J. C., dicere voluerunt quod illa realiter est distincta a Corpore J. C., & cum dixerint, Eucharistia est Corpus Christi, & illam ab hoc non est distincta, conceperunt, illam esse Corpus Iesu Christi ipsum, non autem virtutem Corpus Iesu Christi, & efficienciam, quae coacta, ac violenta est distinctio, & communem mortalem omnium sensum offendit.

Cum adorable Altaris Mysterium duabus constet partibus; altera visibili, altera invisibili; altera sensibili, altera intelligibili; videlicet cum conferre exteriori velo, quod est Sacramentum, & Corpore J. C., quod Sacramenti huic velo tegitur: Volum non est realiter Corpus J. C., sed hoc sensibus nostris abscondit, & Corpus J. C. realiter non est in se, quod videtur extrinsecus. Ex hac distinctione oritur duplex hic sermo adeo diversus. Sacramentum est Corpus J. C.; Corpus J. C., non est velum Sacramenti: Oculi non docent velum servare speciem panis, & vini, fidates non esse amplius panem, & vinum. Sed quia velum hoc servat species, carnis retinet nomina, & significaciones; quia species carent in membris nostris carnis rerum; ideam. Hinc oritur, quod i. directe recipientes Scripturam, & indirecte Corpus J. C., illud vocamus Sacramentum, & indirecte Corpus J. C., illud vocamus Sacramentum Corporis J. C., Mysterium Corporis J. C. i. directe considerantes Corpus J. C., & indirecte Sacramentum, aut velum; optime dicimus Corpus J. C. in Sacramento contingere; 3. Considerantes aqua & Sacramentum, & J. C. Corpus, dicimus, nos in eo videre species panis, & vini; sed vere est Corpus J. C. Naturale est etiam, ut mens se applicet alterutri ex Sacramenti partibus, quin alteram neges; & quin ad illam advertat, & hinc bene dicimus, a nobis receptum fuisse Corpus J. C. Haec est origo variorum harum loquendis rationum, veluti si considerantes hominem tamquam animalm Corpus animalm, dicimus hominem esse in mortale, & corporeum; & si consideretur tamquam compositionem corporis, & anima, dicimus esse mortale, & im-

mortale, mortale quidem in corpore, in astima vero immortale. Si notiones adeo simplices, ac naturales applicentur Mysterio Eucharistie, inventori diceremus fermonis, & locutionis, quibus loquentes utimur. Nihil ergo iniurias, & magis fallax est, quam eorum argumentatio, qui eo quod Author loquens de Eucharistia tantum veluti symbolo, quia mystica tantum consecratur explicationes, & id, quod sensus percillit, inferent, humi non credere realitatem: quemadmodum iniquum est arguere, Autorem non credere animam humanam immortalitatem, quia hominem considerans solum quatenus corpus est, dicit hominem esse mortuus, quam facies, adeo vivida est, ac perfida, ut omnes genos hominum fidet, ac sineceritas oportet jugulare. *Idem.*

Ratio evincit distinctiones virtutis, & efficiuntur Calvinistis exponit sensu communia adversari.

dum a J. C., & quod rationem haberet ad desiderium, quod ille testabatur celebrandi cum illis novissimum Pascha, & ad circumstantiam mortis suarum, de qua illos admonuit, ut cieret in illis spem munera digni amore suo, cum quo vitam suam proper hominum salutem erat oblatura: *Desiderio desideravi hoc Pascha manducare velictum, antequam parvus.* (Luc. 22.) Verba haec, hoc est Corpus meum, exprimita quod credendum est de hoc Mysterio, non sunt enigmaticae; & nihil suspicione inducit, illi intelligenda est in aliis sensu, quam quem exhibent ultra. *Auctor recens.*

Tota Calvinistarum doctrina in duobus punctis principis refutatur, quorum primum est assertere, panem Eucharistiam esse figuram Corporis J. C., & vinum figuram Sanguinis; alterum autem affirmare, J. C. novas conferre gratias, vel novum sanctificationis gradum acceditibus cum fide, ut haec sit figura efficax. Duo haec ex illorum sententia pertinent ad eandem Mysterii substantiam, & constituant partem articulorum fidei ipsorum: Sed si panis Eucharisticus non est nisi figura Corporis J. C. a J. C. institutum, non erit Sacramentum; & si gratiam non conferat, non erit, nisi figura. Nunc vero a Ministris quatinus, quibus in Scriptura locis ista dogmata continetur? Consulamus verba, quibus usus est J. C. in institutione hujus Sacramenti relata a tribus Evangelistis, neque inveniamus ibi verba nisi definitoris. Hanc eamdem institutionem legimus in S. Paulo; & in hoc ipso figuram non inveniemus; sed ubique resonare exaudiuntur haec verba Sanguis J. C., Corpus J. C., nullum vero figura J. C. Tamen ob J. C. oculos verisimiliter lites inter Catholicos, & Calvinistas; & forte ut illi quidem afferent, Sacramentum esse Corpus J. C., hi vero, figuram tantum J. C. Tamen J. C. loquitur semper, quemadmodum decuit Ecclesiam Catholicam loqui; & nunquam loquitur, ut Calvinista loquuntur. Principiis nobis per Apostolum fum, ut fieri nofmet existamus, antequam accedamus ad hoc Sacramentum, & profert terrible iudicium in polluentes illud. Ratio est, inquit Calvinista, contumeliam imaginis illata in autographum relati; sed pluris non scierit illi alii verbis hanc rationem exprimere, quam dicendo, eos qui manducant indigne panem hunc, sibi iudicium fum manducare non iudicantes Corpus Domini; quo pacto non videtur loqui pro illis contumelias, quae figura, & imaginis inferuntur. Si arduum est in bibliis inventare figuram Calvinistis exigituram, multo difficultius est inventare efficientiam, quam tribuit eidem; quia nullibus in Scripturis est, vel implicite, vel explicite, vel confuse, vel litteraliter, vel metaphorice, vel consequenter. Sed dicunt, panem esse Corpus J. C., videlicet secundum Calvinistis, figuram hujus Corporis; igitur est figura efficax, igitur non nobis tribuit gratias, novos lucis radios, recentes gradus sanctificationis: quae argumentatio! Panis quem frangimus communicatio est Corpus J. C.; videlicet secundum Calvinistas, signum hujus communicationis; igitur signum est communicationis interioris, & non exterioris; igitur si gaum est communicationis presentis, & non praeterit. Quis non videt has illationes ad libidinem eruiri, ac nullis fundamentis inniti, quibus contendunt, Sacros Codices suis commentis velificari. *Idem.*

Sancti Patres quidquid de Eucharistia crediderunt, & docuerunt, super Scriptura locos fundarunt, quemadmodum ex scriptis coram innotescit; & ut Sanctus Hilarius profetetur, in agnisi esset infans, & impetas dicere, quod Religio docet, nisi haec illud didicisset a Deo. Igitur dubandum non est, quoniam huc verba, *Hoc est Corpus meum,* in omnibus dictiibus, quae sunt de locis Auctorum ad veterorum sensus intelligendos. Has igitur sequi nos oportet ad iudicium ferendum de sententia illorum in hoc Eucharistia Sacramento. *Idem.*

*Sancti Patres quidquid de Eucharistia crediderunt, & docuerunt, super Scriptura locos fundarunt, quemadmodum ex scriptis coram innotescit; & ut Sanctus Hilarius profetetur, in agnisi esset infans, & impetas dicere, quod Religio docet, nisi haec illud didicisset a Deo. Igitur dubandum non est, quoniam huc verba, *Hoc est Corpus meum,* in omnibus dictiibus, quae sunt de locis Auctorum ad veterorum sensus intelligendos. Has igitur sequi nos oportet ad iudicium ferendum de sententia illorum in hoc Eucharistia Sacramento. *Idem.**

*Sancti Patres quidquid de Eucharistia crediderunt, & docuerunt, super Scriptura locos fundarunt, quemadmodum ex scriptis coram innotescit; & ut Sanctus Hilarius profetetur, in agnisi esset infans, & impetas dicere, quod Religio docet, nisi haec illud didicisset a Deo. Igitur dubandum non est, quoniam huc verba, *Hoc est Corpus meum,* in omnibus dictiibus, quae sunt de locis Auctorum ad veterorum sensus intelligendos. Has igitur sequi nos oportet ad iudicium ferendum de sententia illorum in hoc Eucharistia Sacramento. *Idem.**

*Sancti Patres quidquid de Eucharistia crediderunt, & docuerunt, super Scriptura locos fundarunt, quemadmodum ex scriptis coram innotescit; & ut Sanctus Hilarius profetetur, in agnisi esset infans, & impetas dicere, quod Religio docet, nisi haec illud didicisset a Deo. Igitur dubandum non est, quoniam huc verba, *Hoc est Corpus meum,* in omnibus dictiibus, quae sunt de locis Auctorum ad veterorum sensus intelligendos. Has igitur sequi nos oportet ad iudicium ferendum de sententia illorum in hoc Eucharistia Sacramento. *Idem.**

*Sancti Patres quidquid de Eucharistia crediderunt, & docuerunt, super Scriptura locos fundarunt, quemadmodum ex scriptis coram innotescit; & ut Sanctus Hilarius profetetur, in agnisi esset infans, & impetas dicere, quod Religio docet, nisi haec illud didicisset a Deo. Igitur dubandum non est, quoniam huc verba, *Hoc est Corpus meum,* in omnibus dictiibus, quae sunt de locis Auctorum ad veterorum sensus intelligendos. Has igitur sequi nos oportet ad iudicium ferendum de sententia illorum in hoc Eucharistia Sacramento. *Idem.**

*Sancti Patres quidquid de Eucharistia crediderunt, & docuerunt, super Scriptura locos fundarunt, quemadmodum ex scriptis coram innotescit; & ut Sanctus Hilarius profetetur, in agnisi esset infans, & impetas dicere, quod Religio docet, nisi haec illud didicisset a Deo. Igitur dubandum non est, quoniam huc verba, *Hoc est Corpus meum,* in omnibus dictiibus, quae sunt de locis Auctorum ad veterorum sensus intelligendos. Has igitur sequi nos oportet ad iudicium ferendum de sententia illorum in hoc Eucharistia Sacramento. *Idem.**

sui per hæc verba : *Hoc est Corpus meum*, mirum esse , il-
lum utrum fusile verbis adeo perspicuis , quæ adstruunt id-
eam prouferit opotiam ideæ figura , qui explicaret illa
in hoc sensu esse intelligenda ; illum inquam , qui ex-
plicabat Apostoli suis non tantum omnes figuratas sen-
tias , atque Parabolæ ; mirum esse Evangelistæ conser-
visse , ut ne unum quidem afferrent verbum , quod id per-
spicue significaret ; mirum , Sanctum Paulum semper de
hoc pane locutum fusile tamquam Corpore Iesu Christi .
Hac omnia argumenta , sunt recte sensu conformia , &
impossibile est inde non inferre , Jesum Christum realiter
esse praefestum in Eucharistia per vim horum verborum :
Hoc est Corpus meum . Idem .

**Robur atque
geminorum
ex recto sensu
delectum
potest.**

Mortales metaphysicis assueti argumentis, velut Ministris irrident probationes ex recto sensu deceptos, & bona fide indigentes: putant se mirabiliter facere, ubi possunt ostendere regulas, quae non sunt generales, sed ad singula casua, & ad singula loca, &c.

Robur am
punctione
reformis
per deum
postulat.
Mortales metaphysici assueri arguments, velut Mi-
nistris irrident probations ex recto sensu de promptis,
& bona fide indigentes: putant se mirabilia facere,
ubi possint offendere regulas, quæ non sunt generales,
& cum effugient per medicas exceptiones, quas sive ex-
costante marte; sed hac in re refutant se ignorare prin-
cipia, quæ determinant sermones hominum ad quedam
sensus, & faciunt, ut quadam possibilia dicantur, &
alia non item. Volo equidem non esse generalem canonem,
Evangelistas nunquam repetere metaphoras, sed
alio per quem raro fieri, quod Iesus Christus non explicet
Apolonis suis metaphoras, quæ illis negotium faceret
se poterant; raro terminos figuratos adhiberi ad exprimendos articulos fidei; raro metaphoras in testemtatis
scribindis impendi; raro per easdem leges explicari,
& ex omnibus hinc circumstantiis efformari illud, quod
morales vocant impossibilitatem, ex qua iure inferri pos-
tent per boni sensus regulas, verba Eucharistica institutionis:
hoc est Corpus meum, intelligenda esse in simplici,
ac naturali sensu. His accedat, Apostolis nullam
hac de re propositissime interrogationem Iesu Christo, quod
argumento est, ipsi illa nequaquam visa fuisse obscura,
quia simpliciter intelligebant illa, quia dociles erant, &
obsequentes Iesu Christo, & minime pares, qui supre-
me illius auctoritatis infirma obsecrarent ratiocinio. Rude-
erant, & pingues non ita quidem in solidis veritatis
intelligendis, sed in metaphysicis argumentationibus enucleandis. Acuminis hujus defectus verbatae, ne interpre-
tarentur in obscuro sensu verbis Iesu Christi cum erant
perspicua. Fieri ergo non poterat, ut Apostoli figurant
intelligenter illi patrem, quam Calvinistæ deprehendunt
in verbis istis: *Hoc est Corpus meum;* Sed facilimum est,
eos hanc in proprio, ac naturali sensu intelligentes, nisi
a Iesu Christo sibi querendum existimatim. Nihil ab eo
quaesiverant, cum Iesus Christus Trinitatis Mysterium,
& suum cum Patre unitatem explicauerat per illa verba:
Ego et Pater unus sumus. Nihil responderant ad ea, quæ
Philippo dixerat, qui videt me, videt & Patrem meum: nihil
obsecrant, cum illi non modis sibi vindicabat divi-
nitatem; neque cum dixerat se esse Panem vivum, qui
de Celo descendebat, immo cum promisit se datum Cor-
nem suam ad manducandum, & Sanguinem ad bibendum
nequaquam fuerunt Apostoli, qui responderunt, *durus est
hic sermo;* (Iesus. 6.) quin immo cum dolicitate acce-
perunt admirabilem illam promissionem per os Petris re-
spondentes; Domine ad quem ibimus: habens verba vi-
ta extenua. Quod si promisisti illos non impulisti, ut au-
dacter ex eo querarere, cur hujus ejusdem promissionis
complementum aliquam in tuis rebellionis speciem excres-
ceret, cum dixit illis: *hoc est Corpus meum?* idem.

Opinandum esset, ut fratres nostri errantes experti fuissent, quid posset finire in iis, qui vere simplices sunt. Scirent illam, non age sedare hanc mentis humanae rebellionem, ac sanctam offendere nebulant omnibus Mysteriorum nostrorum difficultatibus; ita ut ne sensias quidem illas, & totum occupet spiritum suum in suis infirmitatis confessionibus, & adspici magnitudinem Dei; atque inde interrent, nihil magis ab Apostolorum fide abhorre, quam proponere quæstiones in verba quæ aperta, & perspicua videntur. Prudentissima ergo est Catholico rum Theologorum assertio affirmantium, Apostolos interrogatores tuisse Jesum Christum, si hac verba: *Hoc est Corpus meum*, illis viva fuisse obscura; licet enim rudi petere explicationem eorum, quæ non intelligit, tunc vero potissimum, si quid facere jubetur, ut in hac occasione: *hoe factis in meam commemorationem*. Sed illi, qui vere doctili sunt, non licet fidem negare illis, quæ Deus aperte dicit, prætestendo, ibi difficultates adesse. Quiescendum enim est in Dei loquentis omnipotencia. Huius sententia, quæ adeo solida visiter illis, qui prooccupati non sunt, addamus: *Jesum Christum ita loquenter in institutione Sacramenti Corporis sui*, non ad Apostolos tantum, sed ad universam Ecclesiam, non unius facultati, sed facultorum omnium locutum fuisse. Omnes hi sensus variis, in quibus verba illius fumebantur, illi præsentes fuerunt, non secus ac omnes inde oborta controvenerint. Videlicet futuros esse causam iniquiguis disfensionis inter illos, qui in ipsum erant crediti; eam

*varia-
tes, circa
sapo-
ad-
rbo-
ma-*

Anno Christiano T. 7.
Deo plus
caritatis
nos premit-
teret homi-
nibus: illis
eiusmodi
volentes
creare: et
fusserit.
Trinitatis
personam
in officiis
unitatis:
Eius nos est unus, Terullianus inquit, Deus non est;
& sane idea, quam de Deo concipimus qua est Entis
perfecti, excludit Deorum multitudinem; quis unus non est
finis, neque bonum aliorum. Nullum similitudine posset
supremum honorum, & Ens perfectissimum, atque Omaipo-
tenter. Quilibet creatura teneretur illud dumtaxat colere, a
quo creata fuisset, ac se ab aliorum cultu dispensare posset,
cum quibus nullum relationis vinculum haberet; ideoque
Deus est, quem neque amare, neque colere, neque ab eo
pendere deberemus. Fides tamen quin ledat supremam hab-
Dei unitatem nos docet, Deum unum esse in tribus Personis
distinctis, Patre, Filio, & Spiritu sancto: Naturam divinam
a Patre communicari Filio, & a Patre, Filioque spiritui sancto
perfecte: perfectum quoque eis terminum divisionis
productionum; principium autem illi aquale esse, Deum esse,
ut ille, & eadem possidere Divinitatem. Hoc illud est
quod Melchiorius *Divinitatis vocem* in eis Divinitatem
adspicitur, quamvis tres omnes eandem habeant: Divinitatem, eamdemque divinam naturam; tres hos
sapientes esse, immensos, atrox; et eadem unam, eam-
demque unitatem, immensitatem, sapientiam. Non sol-
lum aque potentes esse, aque bonos, verum etiam unam
dumtaxat habere unitatem, unam eamdemque potentiam;
Nos tribus illis habeat obediunt debere, & nihil omnino
nos unum habere Dominum. Patrem nullam habere principium;
Filiam a Patre esse genitum; Patrem, Filiumque
imil nequaquam gigantes, sed producere spiritum factum;
Et quamvis hic autis productionis ordo, nullum in tribus
divinis Personis primatum esse, vel praeminentiam: Unum
non pendere ab aliis, eti varis modis unus ab aliis pro-
cedat. Unitas Dei ostendit unitatem objecti cultus nostri.
Adorantes filium, simul & spiritum factum, & Patrem adoramus. Hic principius est Fidei nostre articulus;
hunc summa altissimi, maximeque omnium mysteriorum no-
strorum. *Pater Crojet in Avertis, Tomo 4.*

Quo Trinitatis Mysterium humana menti incomprehensibilis est, ob omni abdicatione et remissione. Deus unus in Perfonis tribus realiter distinctus; & in uno Deo Perforis tres: Unitas natura, Trinitas Perfonarum; Pater, Filius, & Spiritus sanctus. Pater D-ux est; Filius Deus est; Spiritus sanctus Deus est; & nihilominus unus est Deus, Divinitas eadem, eadem Majestas, eadem immanitas, eadem aternitas, eadem Potentia, eadem essentia, ita tamen ut Pater non sit Filius, Filius non sit Pater, & Spiritus sanctus, neque Pater sit, neque Filius. Hoc est fide nostra objectum. Ex omnibus Religionis nostra Mysteriis, ne unum quidem et homini incomprehensibili Trinitate. Nullum magis rationem nostram excedit utrum tamen magistratio nostra
I.

Verbum est accipiatur propriè; qui Papa adhaerent ratione-
hem habent, & credendum est paucum esse Carenum. Itaque
Zwingli, Transubstantiationem educit ex sensu simplici,
ac naturali verborum horum; hoc est Corpus meum. Eodem
utitur argumento in tractatu de Cena. Si verbum illud est
in verbis istis, hoc est Corpus meum, sine figura explicetur,
Eius negat, qui panis substantiam in ipsum Carnis substantiam
convertatur: pala ergo non est, qui ante panis erat; illud ve-
to præfert animadversendum est, quod haec propositio: Hoc est Corpus meum, efficit sensum Transubstantiationis,
potio quod per illud Hoc panis intelligatur. Si pronomen
ad, dicit ille Luther, panem significat, & in his verbis
admetti nequeat figura, inde sequitur, quod iam panis
transit in Corpus, & in Corpus subito, quod iam panis erat; &
paulo superius dicit illi, si modicior temus figuram admittan-
tendum non esse, dicendum est, penes Papam Ius esse affi-
manti, panem in Iesu Christi Corpus mutari. Undenam
ergo factum est, sensum hunc, qui adeo facile intellege-
mus sicut a primis illis Ministris, hodiernis incomprehen-
sibilis videatur, nisi quod fine cancellis longius protulere-
tur, sive sua delirantia, quam iporum principali? Ad eos
igitur ab errore suo revocando non alia superiecta via, quam
illios redigere ad iudicium ferendum de locationibus juxta
veram ipsarum regulam, qui est impreso, quam effici-
unt, & quandoquidem vident haec verba, hoc est
secundum, secum ferre ideam Transubstantiationis in mentem
corum, qui infestissimi sunt hujus dogmatis inimici, veluti
Zwingli, Hospiciani, aliorumque, hac in re dirutis repu-
gnare non debent. *Idem.*

Deo similes fieri voluisse, videlicet vindicare sibi iura, quæ
ad Verbi personam pertinent, ac non eos ac illud cum Patri
ipsius exequari. Cum magnum hoc fœlus Dei Filio maxime
contumeliosum esset, ejusdem puniendi Pater Filio Ius conti-
lit, cumque audax ille conatus hominem, Angelumque Ver-
bi adverterios constitutus, Deus Verbum Iudicem corum
confituit, eique tribuit potestatem tentientis in illos ferendis.
Hinc Scriptura testatur, Patrem Filio dedisse autoritatem
judicandi, & in hujus manibus eam depoluisse qualitatem,
qui ad ipsum quatenus Creatorum pertinet. *Omnes*
judicium dedit Filio; *Pater non judicet quicquam;* (*Ioann. 5.*) Si
verum est hoc axioma, certum est, Filium eis Iudicem nos-
trum, nobisque evitandum non est, quominus procedamus
ante Tribunal ipsius actionum nostrarum rationem reddituri-
. Nos sumus illius subditi, & re; qui due qualitates
dupliciter illi tribuent potestatem ad examen vocandi cauf-
sum nostrum, & in nos sententiam ferendi. *Ex Panegyris*
Sanctorum Parisi Senalit. Tomo 4.

Si Ens hoc increature, & supremum, si hoc Ens infinitum
creata mente, ac Spiritu adeo exili, & angusto, qualis no-
tus est, posset comprehendendi; profecto non esset Deus. Quid?
exiguis ite Spiritus, cujus confilia adeo angusta sunt, qui
vulgatissima quæcunque ignorat, & qui neque sempiternum, neque
minimum ex Creatoris operibus cognoscere potest; intellige-
re poterit modum, quo et Ens hoc infinitum, quod ut ita
dicam, se ipsum exhaustur, ut semet agnoscat? Mysterium hoc
eo creditibus est, quo incomprehensibilem. *Vera aliquid est de*
cogitatis sumus cum ipsam comprehendere non possumus; (*Aug.*) Præcep-
tum Dei usum crederem, hoc incomprehensibilem Mysterium: sed

U P P L E M E N T U M

Ad Tristatum

DE SANCTISSIMA TRINITATE.

Cum loquimur de Adorabili Trinitate, de Deo ipso locum, uno in tribus distinctis personis, Patre, Filio, & Spiritu sancto. Hoc ipsi primum fidei nostre Mysterium nuncupamus. Una tamen Deitas est; quia tres Personae distinctae non efficiunt tres Deos diversos, sed unum, & cumdem Deum, unum sapientem, unum potenterem, & fie de ceteris divinis attributis. In obsequium hujus Mysterii, quod nullus creatorum spirituum capere potest, Ecclesia Sancta totum hujus dei consecratum Officium. De hoc adeo impenerabilis Mysterio verba facit Apostolus, cum ait: *O altitudo divisionum Sapientie, & Scientiae Dei!* (Rom. 11.) Quafi dicere: Funditus non docui vos quidquid didicisse potuissem ex argumento adeo vausto, & revelato, & fortasse vos ne illud modicum quidem quod vobis exposui, intellexistis. Ne miremini; nemini licet scrutari altitudinem secretorum Dei: omnis creatus Spiritus nimis angustus est, ut hanc luminis inaccessi abyssum ingrediatur; Dei unius est suam altitudinem dimetri. Iure igitur Spiritus sanctus ait, *Seruans Majestatis appetitum a gloria;* (Prov. 25.) & Auctor Testamenti Spiritus sancti opportuere nos admonet, si Dei opera, & Mysteria intelligi possent ab humano spiritu, hac non amplius admirabilita, & inefabilitate fore. *Towneux in Anno Christiano Tome 7.*

Deo plus. Si Deus non est unus, Terullianus inquit, Deus non est; & fane idea, quam de Deo concipimus quia est Entis perfecti, excludit Deorum multitudinem; quia unus non est nisi unus, neque bonum aliorum. Nullum singulatum esse posset supremum honorum, & Ens perfectissimum, atque Omnipotens creari teni. Qualibet creatura teneretur illud dimitatam colere, a quo creata fuisset, ac se ab aliorum cultu dispensare posset, cum quibus nullum relationis vinculum haberet; ideoque Deus est, quem neque amare, neque colere, neque ab eopendere debemus. Fides tamen quin ledar supremam habet unitatem nos docet, Deum unum esse in tribus Personis distinctis, Patre, Filio, & Spiritu sancto: Naturam divinam a Patre communicari Filio, & a Patre, Filioque spiritui sancto perfecte: perfectum quoque etiam terminum divinorum productionum; principium suum illi aequali esse, Deum esse, ut ille, & eadem possidere Divinitatem. Hoc illud est quod Augustinus. *De trinitate* vocatur, in eis. *Divinitatem*.

Quo Trinitatis Mysterium humana menti incomprehensibilis est, ob omni abdicatione et remissione. Deus unus in Perfonis tribus reale distinctis; & in uno Deo Perforis tres: Unitas natura, Trinitas Perfonarum; Pater, Filius, & Spiritus sanctus. Pater D-ux est; Filius Deus est; Spiritus sanctus Deus est; & nihilominus unus est Deus, Divinitas eadem, eadem Majestas, eadem immanitas, eadem aternitas, eadem Potentia, eadem essentia, ita tamen ut Pater non sit Filius, Filius non sit Pater, & Spiritus sanctus, neque Pater sit, neque Filius. Hoc est fide nostra objectum. Ex omnibus Religionis nostra Mysteriis, ne unum quidem et homini incomprehensibili Trinitate. Nullum magis rationem nostram excedit utrum tamen magistratio nostra
I.